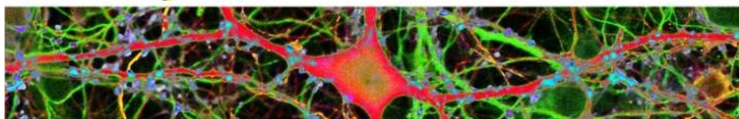

Stichting Eigentijdse Verbindingen

De Netwerkmultiloog®

De Netwerkmultiloog is een netwerkconferentiespel om met grote groepen vanuit verschillende invalshoeken een thema te verkennen en te verdiepen.

Achtergrond

De Netwerkmultiloog hebben we eind jaren negentig ontwikkeld¹ en is mede geïnspireerd door het deelnemen aan een Russische vorm van Open Gaming, met Andrey Zaitsev en Tatjana Artemova van het Kaluga Institute of Sociology. We herkenden in deze methode een aantal principes van netwerkorganiseren, zoals het werken rond een thema vanuit verschillende invalshoeken, het werken met wat er is en het draaien van verschillende ronden.

De Netwerkmultiloog is als merk geregistreerd. Niet om te begrenzen. Maar juist om zichtbaar te maken en de verdere ontwikkeling van de Netwerkmultiloog te volgen. Verzoek aan gebruikers om ervaringen met de Netwerkmultiloog te delen. In 2011 zijn enkele andere netwerkmethodieken die we eerder hebben ontwikkeld, geïntegreerd in de Netwerkmultiloog.

---

¹ Poorthuis, A. en Hoogerwerf L., Netwerkmultiloog, de regels van het spel. Uitgeverij De Arend Kortenhoef, 2000.

Anne-Marie Poorthuis en Lieke Hoogerwerf The Network Multilogue: A Chaos Approach to Organizational Design in: Journal of Organizational Change Management, Vol. 15 No 4, July 2002

Stappen Netwerkmultiloog

Vooraf

We spelen een Netwerkmultiloog met minimaal 12 mensen. Het thema wordt vooraf bepaald. We vragen mensen om een beeld mee te nemen van het thema.

Kennismaking

Aan de hand van meegenomen beelden als inspiratie maken we een plenair rondje waarin ieder zijn beeld schetst van het thema.

Invalshoeken en groepen

- ‘Geeltjes’ beschrijven met invalshoeken (subthema’s) van waaruit je vandaag zou willen werken aan het thema.
- Geeltjes ordenen op vier flappen tot vier invalshoeken
- Kiezen van een invalshoek en maken van vier vaste subgroepen waar je de hele dag mee werkt. (gelijke aantallen, diversiteit)

De drie ronden

We werken in drie ronden. Elke ronde heeft een rondenvraag, die voor alle invalshoeken hetzelfde is. Uitdaging is enerzijds gedurende de ronden het verschil in invalshoeken aan te scherpen en anderzijds steeds meer verbinding te krijgen met de andere invalshoeken.

Ronde 1: Wat is de essentie van *het thema* vanuit jouw invalshoek?

In de subgroep

- Gebruik de netwerkanalyse² om jouw invalshoek van het thema te verkennen en alles wat betrokken is bij die invalshoek te ordenen. Zie toelichting netwerkanalyse.

---

² Poorthuis, A. De kracht van netwerkbenadering, Van Gorcum, 2006.

- Verken vervolgens wat je weet van het thema vanuit jouw invalshoek.
- Bereidt een presentatie voor van 5 minuten met een beeld en een kort verhaal

Plenaire presentatie

- Presenteer de essentie van het thema vanuit jouw invalshoek in:
  - een beeld (theater, tekening, vorm, beweging, enzovoort)
  - een kort verhaal
- Daarna stellen we plenair verhelderende vragen
- We sluiten af met een plenaire waardering van het gepresenteerde op zichzelf en als bijdrage aan het thema

Ronde 2: Welke inzet is nodig om de omgeving van *het thema* vanuit jouw invalshoek voor te bereiden?

In de subgroep

- We gebruiken het netwerkorganisatiemodel³ om de voorbereide omgeving in beeld te brengen en zicht te krijgen op de inzet daarvoor.

Plenaire presentatie, vragen en waardering

- Presenteer aan de hand van het model hoe je de omgeving van het thema vanuit jouw invalshoek kunt voorbereiden.

Ronde 3: Hoe gaat *het thema* vanuit jouw invalshoek in praktijk werken?

In de subgroep

- Onderzoek aan de hand van een concrete case hoe het thema vanuit jouw invalshoek in de praktijk gaat werken. Welke kans van slagen heeft het? Hoe pakt dat uit in de praktijk?

Plenaire presentatie

- Geef per persoon een korte impressie in de plenaire sessie.

---

³ Poorthuis, A., Tussen potentieel en praktijk: onderzoekend bouwen met het netwerk als ordeningsprincipe. In: Ruimte voor onderzoekende professionaliteit, G. Smit en E. Rouwette (red). Van Gorcum, 2009.

Afronding

Een speelse afronding die nauw aansluit bij het werken met thema's is de ELF, een krachtig gedicht van elf woorden. Dat iedereen in een paar minuten kan maken.

1 woord	Thema
2 woorden	Associëren op het thema
3 woorden	Doorassociëren op het thema
4 woorden	Vraag
1 woord	Uitroep!

Vorbereiding

Inrichten van de ruimte (alles in één ruimte)

- Vier hoeken met tafels voor elke subgroep
- Halve cirkel met stoelen voor de start en voor de plenaire presentaties
- Vier flappen aan de muur voor de vier invalshoeken

Materiaal

- 2x 4 tafellakens
- Viltstiften voor iedere deelnemer
- Toelichting op de netwerkanalyse per groep
- Toelichting op het netwerkorganisatiemodel per groep
- Klok of stopwatch
- Eventueel divers materiaal voor presentaties
- Plakband of buddies voor ophangen flappen ed

Tijdsplanning

Een netwerkmultiloog vraagt minimaal een dag. Wil je de netwerkmultiloog op één dag doen dan vraagt dat een strakke tijdsplanning.

Bijvoorbeeld:

9.00	Welkom en inleiding
9.15	Kennismaking met Beelden
9.45	Brainstorm, invalshoeken, groepen
10.15	Ronde 1: essentie met netwerkanalyse
11.15	Presentatie voorbereiden
11.30	Presenteren essentie
12.30	Lunch
13.30	Ronde 2: omgeving met netwerkorganisatiemodel
14.30	Presenteren model
15.30	Ronde 3: praktijk met eigen case
16.15	Impressie per persoon in plenaire sessie
16.45	Elf maken en voordragen
17.00	Afsluiting

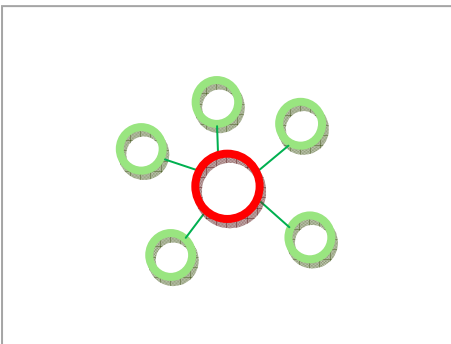
De netwerkanalyse voor initiatiefnemers⁴

De netwerkanalyse voor initiatiefnemers is een hulpmiddel voor het verkennen van netwerken en het voorbereiden van contacten. Een netwerkanalyse kun je individueel of samen met anderen maken rond een initiatief (of thema).

We gebruiken de netwerkanalyse om te ordenen wat er allemaal betrokken is bij een initiatief en inzichtelijk te maken wie in de omgeving het initiatief dragen of schakel zijn. Vervolgens kun je met de netwerkanalyse contacten voorbereiden en posities van betrokkenheid verkennen. Daarmee komt het netwerk in beeld. Kern van het netwerk is het initiatief. Wordt het initiatief losgelaten dan valt het netwerk en alles wat erbij betrokken is weer uiteen. Door een nieuw initiatief is er weer een nieuwe kern en vormt zich weer een nieuw netwerk. We onderscheiden in een netwerkanalyse zes stappen:

Stap 1 leeg netwerk

Neem een papieren tafellaken en teken een rode cirkel in het midden en groene cirkels er omheen. Houd rondom een hele brede rand van het tafellaken vrij.

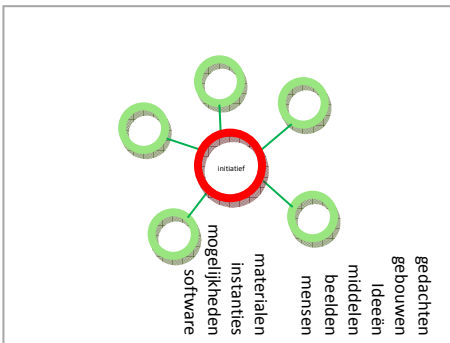
⁴ Poorthuis, A. De kracht van netwerkbenadering, Van Gorcum, 2006.

Stap 2 initiatief of thema

Neem een initiatief of kies een thema waar je echt mee aan de slag wilt, geef dit initiatief of dit thema een krachtige naam en zet dit in de rode cirkel.

Stap 3 ingrediënten

Schrijf per persoon aan de buitenranden van het tafellaken (buiten de cirkels, zie plaatje) alles wat opkomt dat betrokken is bij het netwerk, zoals ideeën, gedachten, middelen, mensen, gebouwen, software, instanties, beelden enzovoort. Neem ruim de tijd voor deze brainstorm. Ga nog niet overleggen of ordenen, maar laat het stromen. Er mag ook best een paar keer hetzelfde staan. Loop vervolgens rond het tafellaken en lees wat aan de randen staat. Vraag zo nodig kort toelichting aan elkaar.

Zoek nu naar de schakels die relaties kunnen leggen tussen één van de ingrediënten en het initiatief. Kijk steeds naar feitelijke betrokkenheid van schakels en niet naar verwachtingen (niet: dit zou hij moeten doen, bijvoorbeeld vanwege zijn functie). Zet de schakels in de groene cirkels. Je kunt steeds nieuwe groene cirkels bijmaken. Maak de schakels zo concreet mogelijk, liefst concrete namen. Zo krijg je een netwerk in beeld om mee aan de slag te gaan.

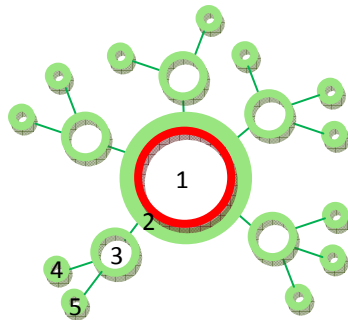
Stap 5 voorbereiden contacten

Je nodigt schakels uit om bewust te investeren in het netwerk. Je verwoordt de betrokkenheid van schakels aan de hand van de ingrediënten en de relatie met het initiatief. In wezen maak je voor elke schakel weer een eigen verhaal. Je kunt schakels individueel of in groepen ook weer uitnodigen om netwerkanalyse te doen, zodat steeds meer netwerken rond het initiatief in beeld komen.

Stap 6 onderzoeken posities van betrokkenheid

Onderzoek nu de posities van betrokkenheid van mensen die je wilt betrekken bij het netwerk. Mensen kunnen op verschillende manieren betrokken zijn bij het initiatief. Je bent al bezig geweest met het analyseren van schakels en het leggen van contacten. In totaal kun je vijf posities van betrokkenheid onderscheiden in het netwerk:

1. Initiatiefnemers starten het initiatief, beginnen vaak alleen en gaan op zoek naar betrokkenheid.
2. Partners zetten hun schouders onder het initiatief, geven het voorbeeld, dragen het uit en accepteren de consequenties.
3. Schakels leggen relaties, zijn ambassadeurs en geven toegang tot bronnen.
4. Leveranciers brengen hun specialisme, middelen en materialen in.
5. Gebruikers benutten een netwerk voor het vinden van antwoorden op vragen en als basis voor hun handelen.

Netwerkorganisatiemodel⁵

Een model om de voorbereide omgeving in beeld te brengen en zicht te krijgen op de inzet daarvoor.

Neem een klein vierkant tafellaken en teken daarop vanuit het midden drie cirkels. (zie plaatje).

Begin bij de **buitenste cirkel**: de gemeenschappelijke opdracht

Je maakt het thema vanuit jouw invalshoek tot opdracht.

Formuleer enkele uitgangspunten bij deze opdracht en zet deze in de buitenste cirkel.

Dan ga je naar de **middelste cirkel**: de organisatie.

Wat is er aan inzet om het thema vanuit jouw invalshoek te organiseren? Breng de inzet in beeld als voorbereiding voor de omgeving. Dit zet je in de middelste cirkel.

Hoe kunnen we met wat er is, bouwen aan een omgeving voor het thema? Wie zetten zich in? Wie zijn al voorbeeld? Wie weten er wat van? Wie zijn erbij betrokken?

Wat kunnen we nog inzetten om de omgeving voor te bereiden en de praktijk van het thema te laten verschijnen?

Dan de **binnenste cirkel**: de omgeving

In de omgeving integreren de uitgangspunten en de inzet.

Ambitie is een voorbereide omgeving.

Is de omgeving zo voorbereid dat het thema vanuit jouw invalshoek als praktijk verschijnt?

---

⁵ Poorthuis, A. De kracht van netwerkbenadering, Van Gorcum, 2006.

